

Andrea Čepiššáková: Kornati, 2007
Akryl na dreve, 30 x 80 cm

„Veľbí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi, lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia.“ (Lk 1, 46 – 48)

Letné mesiace sa nesú v duchu oddychu, dovoleníek, obnovy fyzických aj psychických síl. Pre každého z nás sú tiež príležitosťou zastaviť sa, zamyslieť sa nad svojím životom a vložiť ho pod Boží pohľad s prosbou: „*Pozri, či nejdem bludnou cestou, a veď ma po ceste k večnosti.*“ (Ž 139, 24) V lete sa na mnohých miestach konajú procesie, spojené s miestnymi náboženskými sviatkami. Viaceré z nich sa spájajú s mariánskou úctou, ktorú v tomto roku zvlášť intenzívne prežívame aj vďaka stému výročiu zjavení Panny Márie v portugalskej Fatime.

Panna Mária stála Ježišovi počas jeho pozemského života najbližšie. Preto je podstatou mariánskej úcty to, že nás privádza bližšie ku Kristovi, do čoraz osobnejšieho a hlbšieho vzťahu s ním. Panna Mária má mnohé mená a prívlastky, ktorými vyjadrujeme úctu k nej – jedným z nich je pomenovanie „*hviezda morská*“, čo v preklade znamená Mária. Sv. Bernard v spise *Chvály Panenskej Matky* píše, že jej „*lúč osvetľuje celý vesmír, svieti na nebi, preniká až do podsvetia, ožaruje zem... podporuje cnosti a ničí neresti... Vo vlnobití tohto sveta nespúšťaj oči z tejto žiariacej hviezdy.*“

Obraz – autorská ikona Andrey Čepiššákovovej odzrkadľuje jej živú mariánsku úctu. Vychádza zo silného osobného zážitku na chorvátskych ostrovoch Kornati počas procesie so sochou Panny Márie. Koncentrovala v ňom dovolenkovú atmosféru, ktorej dáva hlbší duchovný rozmer v duchu posväcovania všedného dňa prostredníctvom centrálného obrazu Panny Márie a nápisu v chorvátčine „*Kraljice mora, moli za nas*“. Jej originálne videnie a subjektívnu autorskú ikonografiu zdôrazňujú potápači,

vznášajúci sa na nebi ako anjeli, ako aj symbolika modrej mariánskej farby.

Obraz môžeme vnímať ako formu Vášho denníka, zaznamenávajúceho silný osobný zážitok, aj ako osobnú modlitbu. Aký príbeh sa skrýva za ikonou Kornati?

„Pod púťou si väčšinou predstavíme organizovaný autobusový zájazd do Lúrd, Svätej zeme, na Levočskú horu, prípadne pešiu púť do Santiaga de Compostela. Na Kornati som zablúdila celkom náhodne, počas letnej dovolenky s rodinou. Je to národný park, ide o súostrovie 89 ostrovov vápencového pôvodu, ktoré sú neobývané a slúžia prevažne na pestovanie olív. Cestovné kancelárie ponúkajú exkluzívne výletné plavby a sľubujú rôzne atrakcie: ochutnávku morských špecialít či možnosť obzrieť si ostrovy spod hladiny Jadranského mora v sprievode profesionálnych potápačov. Netradičnú púť na jeden z Kornatských ostrovov, na Tarac, však môžete zažiť len vtedy, ak sa vydáte na dobrodružnú plavbu s miestnymi obyvateľmi a rybármi. Každoročne sa v prvú júnovú nedeľu vydávajú k malému kostolíku zasvätenému Panne Márii Kráľovnej mora, aby sa poďakovali a prosili o dobrú úrodu a bohatý rybolov v novej sezóne. Biele loďky plaviace sa z rôznych smerov pôsobia na otvorenom mori ako papierové lodičky, pričom z každej sa ozýva iná mariánska pieseň či modlitba. Vietor, slnko, more, spevy zlievajúce sa do jedinej melódie, to všetko ma zalialo zvláštnym pokojom a vďakou. Takýto okamih sa môže stať pre každého zdrojom inšpirácie. Môže byť pre nás príležitosťou uvedomiť si, že, paradoxne, vo chvíli, keď sa vzdáľujeme svetu, objavujeme vlastnú podstatu...“

Andrea Čepiššáková (*1973 Stará Ľubovňa) študovala keramiku na Hochschule für Angewandte Kunst vo Viedni a na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave (doc. Ivica Langerová-Vidrová). Reflexia kresťanstva má v jej tvorbe výrazné zastúpenie. Odráža autorkine osobné prežívanie vonkajšieho i vnútorného sveta, no je poznačená aj pobytom v Latinskej Amerike. Je autorkou riešenia sakrálneho priestoru v saleziánskom kostole Jána Bosca v Prešove. Žije a tvorí v Košiciach.

